(5) Carlsen,Magnus − Caruana,Fabiano [A29]

Dünya Sampiyonlugu Maçi (4), 13.11.2018
[Selbes,Tarik]

1.c4 [İngiltere'de İngiliz Açılışı! Beyazlarla ilk oyunda 1.d4 ile bir şey elde edemeyen Carlsen bu sefer bu hamleyi deniyor.]

1...e5 [Caruana yine en prensipli şekilde oynuyor.]

2.♘c3 ♘f6 3.♘f3 ♘c6 4.g3 d5 5.cxd5 ♘xd5 6.♗g2 [Beyaz ters renklerle bir Dragon oynuyor]

6...♗c5 [Son zamanlarda popülerleşmiş bu hamle bir açıdan bakıldığında son derece mantıklı. Eğer Dragon'da beyaz filini c4'ten çıkıyorsa neden Siyah c5'ten çıkmayı düşünmesin? Tabii Siyah tempo geri olduğundan Axe5 gibi olanaklar korkutucu görünüyor.]

[6...♘b6 burada hemen hemen otomatik bir şekilde oynanıyordu]

7.0-0 [7.♘xe5 sonrası Beyaz bir şey elde edemiyor. 7...♘xc3 8.♗xc6+ *(8.bxc3 ♘xe5 9.d4 ♗d6 10.dxe5 ♗xe5=)* 8...bxc6 9.dxc3 ♕xd1+ 10.♔xd1 ♗xf2=]

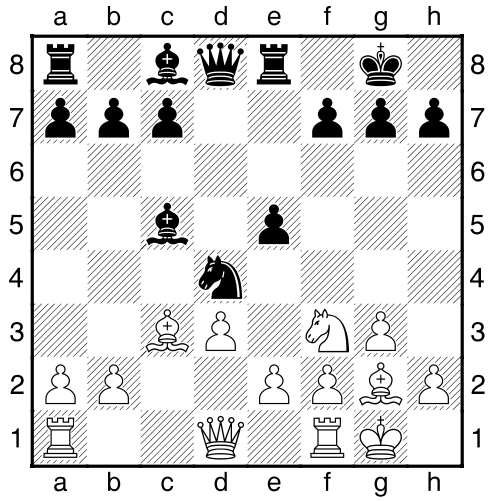
7...0-0 8.d3 [Carlsen Anand ve So'nun izinde!]

[8.♘xd5 ♕xd5 9.♘g5 ♕d8 10.♘xh7 ♖e8 11.♘g5 ♕xg5 12.♗xc6 bxc6 13.d4 ♕h5 14.dxc5 Aronian,L (2799)−Caruana,F (2807) Saint Louis rapid 2017 (6) 1-0 14...♗g4 sonrası siyahın sorunu olmazdı]

8...♖e8 [8...♗b6 da oyundaki hamle gibi Caruana tarafından denenmişti. Açılışta sorun yaşamadıysa da sonradan Anand harika bir şekilde oyunu kazanmayı başarmıştı: 9.♗d2 ♗g4 10.♖c1 ♘xc3 11.♗xc3 ♖e8 12.b4 ♕d6 13.♘d2 ♕h6 14.♘c4 ♕h5 15.♖c2 ♖ad8 16.♘xb6 cxb6 17.f3 ♗e6 18.♕d2 b5 19.f4 ♗g4 20.♗xc6 bxc6 21.fxe5 f6 22.exf6!! ♖xe2 23.f7+ ♔f8 24.♗xg7+ ♔xg7 25.♕c3+ ♖e5 26.♕d4!! ♕g5 27.♖c5 ♖xd4 28.f8♕+ ♔g6 29.♕f7+ 1-0 (29) Anand,V (2783) −Caruana,F (2807) Saint Louis 2017]

9.♗d2 [9.♘g5 beyaz taşlarla Caruana'nın tercihiydi 9...♘f6 10.♕b3 ♕e7 11.♘d5 ♘xd5 12.♗xd5 ♘d8 13.♕c4 ♗d4 14.♗g2 h6 15.♘f3 ♘c6 16.♗e3 ♗xe3 17.fxe3 e4 18.dxe4 a5 19.a3 ♖a6 20.♖ac1 ♖b6 21.♖c2 ♗e6 22.♕c3 ♖b3 23.♕d2 ♖d8 24.♕c1 a4 25.♖c5 ♖d7 26.h3 ♕d8 27.g4 g6 28.♔h1 ♔g7 29.e5 ♗d5 30.♔g1 ♗e6 31.♔f2 ♕e7 32.♔g1 ♖d5 33.♖c4 ♖a5 34.♖c2 ♗d5 35.♘d4 ♘xd4 36.exd4 ♖g3 37.♖f3 ♗xf3 38.exf3 c6 39.♔h2 ♖xg2+ 40.♔xg2 ♖d5 41.♖c4 c5 42.♖xc5 ♖xd4 43.♕c3 ♕d8 44.♖c8 ♕b6 45.♖e8 g5 46.♖e7 ♔g8 47.e6 fxe6 48.♕c2 ♔f8 49.♖h7 ♕c6 50.♕xc6 bxc6 51.♖xh6 ♔f7 52.♔g3 ♖d2 53.♖h7+ ♔f6 54.♖b7 ♔e5 55.h4 gxh4+ 56.♔xh4 ♔f4 57.♖f7+ ♔e3 58.♔g3 ♖d1 59.g5 ♖g1+ 60.♔h4 ♖g2 61.♖f6 e5 62.g6 ♖xb2 63.♔g5 ♖g2+ 64.♔h6 ♖h2+ 65.♔g7 c5 66.♔f7 c4 67.g7 ♖h7 68.♖a6 1-0 (68) Caruana,F (2799)−Adams,M (2715) London 2017]

9...♘xc3 10.♗xc3 ♘d4 [

11.b4 [Carlsen bu hamlesiyle So'yu takip etmeyi bırakıyor. Elbette piyon b4'te oldukça iyi zira siyahın vezir kanadı piyonlarını bir anlamda tek başına kontrol ediyor]

[11.♖c1 ♗b6 12.♖e1 ♗g4 13.♗xd4 exd4 14.a3 c6 15.♘d2 a5 16.♗f3 ♗e6 17.♕a4 ♗c7 18.♘e4 ♗d5 19.♘c5 ♖b8 20.♗xd5 ♕xd5 21.♕c4 ♖ed8 22.b4 axb4 23.axb4 ♕h5 24.b5 ♗a5 25.♖f1 cxb5 26.♕xb5 b6 27.♕a4 ♕xe2 28.♘a6 ♖a8 29.♘c7 ♖ac8 30.♕b5 ♗c3 31.♘d5 ♕e6 32.♘f4 ♕d6 33.♖b1 ♖b8 34.♖fc1 h6 35.♖c2 ♖dc8 36.♖e2 ♕c6 37.♘d5 ♔h7 38.♕b3 ♖e8 39.♖c2 ♖e5 40.♘xc3 ♖c5 41.♕xf7 dxc3 42.d4 ♖c4 43.d5 ♕g6 44.♕xg6+ ♔xg6 45.♖b3 b5 46.♖cxc3 ♖xc3 47.♖xc3 b4 48.♖b3 ♔f5 49.♔f1 ♔e5 50.♔e2 ♔xd5 51.♔d3 ♔c5 52.♔c2 ♖f8 53.f4 ♖e8 54.♖d3 ♔c4 55.♖d7 ♖e2+ 56.♔b1 ♔b3 57.♖d3+ ♔c4 58.♖d7 ♖xh2 59.♖xg7 ♔b3 60.♔c1 ♖h1+ 61.♔d2 ♔b2 62.f5 ♖f1 63.g4 b3 64.♔e2 ♖f4 65.♔e3 ♖f1 66.♔e2 ♖f4 67.♔e3 1/2-1/2 (67) So,W (2778) −Caruana,F (2816) Paris 2018]

11...♗d6 [Göreceğimiz gibi d4'ü alış siyaha inisiyatifi verebiliyor. Caruana'dan güzel bir hamle.]

[11...♗b6 ile d4'ü korumak daha mantıklı görünse de 12.e3 sonrası fil kötü kalabilir. Gerçi siyah c6-Fc7 oynayabilir, ne kadar önemli bir nüans olduğu şüpheli]

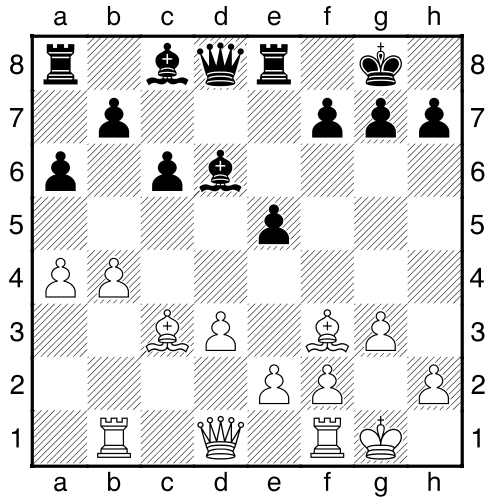
12.♖b1 [12.♘xd4 exd4 13.♗xd4 mümkündü zira beyaz merkez piyonu ile b−piyonunu −özellikle de kaleleri yarı açık hatlarda çok aktif olacağı için− normal şartlarda seve seve değişir ancak 13...♗xg3 sonrası siyahın yeterli karşı oyunu var 14.hxg3 ♕xd4 15.♖b1 ♗g4 16.♖e1 h5! 17.♗xb7 h4! ve inisiyatif siyahta]

12...♘xf3+ 13.♗xf3 [Beyazın b7'ye olan baskısı siyahın c8 filini çıkmasını engelliyor. Bunun için siyah c6 oynarsa bu sefer b5 fikirleri mevcut, Kb8 oynanırsa beyazın b5 sürüşü sonrası a7 piyonu zayıf olacak. Yine de daha derin bir analizde siyahın korkacak fazla bir şeyi olmadığı anlaşılıyor.]

13...a6 [b5 sürüşüne karşı a−hattını açmak veya cxb5 alıp a5 sürerek geçer yaratmak fikirleriyle oynanan tipik bir hamle. Beyazın azınlık atağına karşı benzer fikirler Kabul Edilmeyen Vezir Gambiti'nde Karlsbad piyon yapısında mevcut.]

[13...c6 da mümkündü 14.b5 cxb5 15.♖xb5 sonrası beyaz b7 zayıflığına baskı yaptığı ve kalesini aktifleştirdiği için avantaj elde etmiş gibi dursa da 15...♗h3! 16.♖e1 *(16.♗g2 ♗xg2 17.♔xg2 ♖c8=)* 16...♖c8 Siyah kazandığı tempolarla vezir kanadı problemini çözmeyi başarıyor 17.♕a1 ♕c7 18.♖c1 b6=]

14.a4 c6 [

[14...♖b8 15.b5 axb5 16.axb5 ♗h3 17.♖e1 ♗c5 de oynanabilecek bir varyanttı. Siyahın da şah kanadında bir baskısı mevcut ve vezir kanadında beyazın bir şeyler yapması kolay değil.]

15.♖e1 [Gizemli bir kale hamlesi. Herhalde Carlsen filin h3'e gelmesini istemedi ama bu gibi konumlarda zaman kaybı önemli çünkü beyazın bu konumda vezir kanadındaki gelişim üstünlüğü ona inisiyatif sağlayan ana faktör ve bu da zamana bağlı geçici bir üstünlük.]

[15.b5 cxb5 *(15...axb5 16.axb5 ♗d7 17.bxc6 ♗xc6 18.♗xc6 bxc6 19.♕c2±* Beyaz üstün ama Siyah doğru bir oyunla berabere yapabilmeli.*)* 16.axb5 a5 *(16...♗h3!? 17.♖e1 ♖c8* ve şimdi tempoyla siyah taşlar çıktı. Gerçi beyazın vezir kanadındaki kuvvetli baskısı devam ediyor ama Carlsen buna izin vermek istememiş olmalı.*)* 17.♕a4 ♕e7 18.♖fc1 ♗f5 19.b6]

15...♗d7! [Artık azınlık atağı için Siyah tamamen hazır]

16.e3 [Carlsen büyük ihtimalle Vc2 ve sonrasında d4 gibi şeyleri hazırlamak istiyor]

[16.b5 şimdi iyi değil 16...cxb5 17.axb5 axb5 18.♗xb7 ♖b8 19.♗d5 b4]

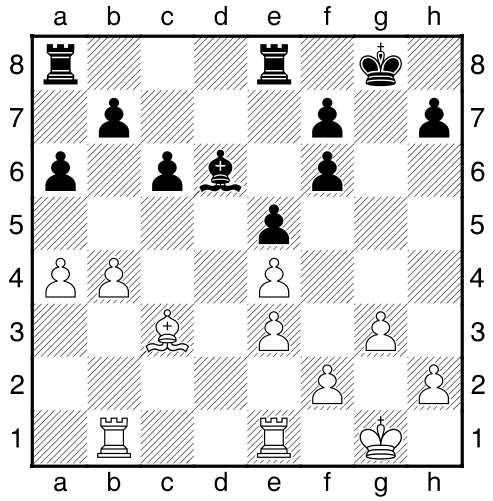
16...♕f6 17.♗e4 ♗f5 [Sadeleşmelere yol açıyor ve nihayetinde girilecek final berabere ancak biri kazanca oynayacaksa o da beyaz olacak. Bu sebeple çok iyi bir hamle olduğu söylenemez.]

[17...♖ac8; 17...♖ad8 mantıklı hamlelerdi]

18.♕f3 [Carlsen sevdiği tarzda bir final oynama imkanını elde ediyor.]

[18.♗xf5? elbette hata olurdu 18...♕xf5 sonrası henüz çok kritik bir durum yoksa da inisiyatif siyahta olurdu.]

18...♗xe4 19.♕xf6 gxf6 20.dxe4 [

İlginç bir final. Objektif olarak eşit fakat siyahın şah kanadı zayıflıkları belki beyaza hafif bir üstünlük veriyor zira siyah vezir kanadındaki piyon çokluğunu geçere dönüştürmeye çalışsa bile zayıf piyonlarla kalacak.]

20...b5! [Çok güzel! Elbette zor bir hamle değil ama yine de son derece öğretici. Caruana azınlık atağı fikirlerini hemen kestiği gibi zayıf b4 piyonunu da siyah karede sabitliyor.]

21.♖ed1 ♗f8 22.axb5 [22.♗e1 bxa4 23.♖a1 a5! 24.bxa5 a3 ve iki geçer piyon birbirini dengeliyor gibi. Carlsen'in rakibine duyduğu saygı hissediliyor zira şu ana kadar maçın diğer oyunları da dahil olmak üzere birçok yerde daha dengesiz konumlara ulaşmaktansa güvenli bir şekilde oynamayı tercih ediyor.]

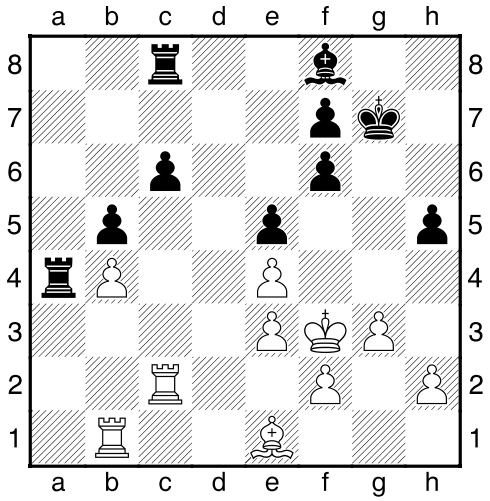
22...axb5 23.♔g2 [Şah konumunu iyileştiren yararlı bir hamle]

[23.♖d7 ♖a2 24.♖c7?! *(24.♗e1 ♖ea8 25.♔g2 ♖a1=)* 24...♖c2 25.♖xc6? ♖a8 ve sonrasında Kaa2]

23...♖ed8 24.♖dc1 ♔g7 25.♗e1 ♖dc8 [b4'e baskı beyazın c6'ya çift kaleyle baskı kurmasını engelliyor. b4-c6 piyonları değişilirse oluşacak kale finali elbette berabere.]

26.♖c2 ♖a4 27.♔f3 [Carlsen zayıf e4'ü koruyor ve belki g4 hatta ş g4 gibi olanakları elinde tutuyor.]

27...h5

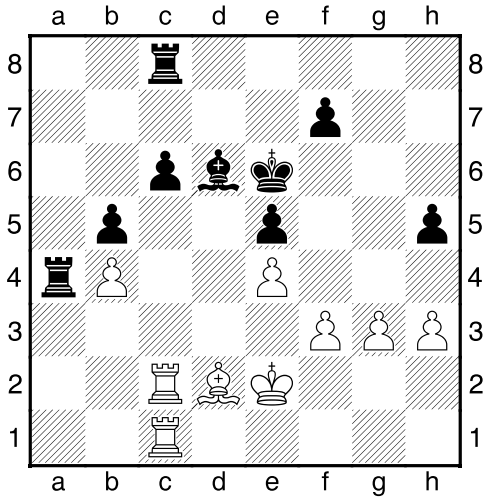

28.♔e2 [Fazla yavaş bir hamle çünkü siyah Şg6 ve sonrasında f5 sürmeyi başararak şah kanadındaki yapısını düzeltmeyi başarıyor.]

[28.g4!? ile şaha g4 karesini açmak denemesi daha ilginçti 28...hxg4+ *(28...♔g6 29.gxh5+ ♔xh5* daha iyi ama şimdi oyun keskinleşti ve kazanç şansları arttı*)* 29.♔xg4 ♔g6 30.h4 ♗e7 31.h5+ ♔g7 32.f4]

28...♔g6 29.h3 f5 30.exf5+ ♔xf5 31.f3 ♗e7 32.e4+ ♔e6 [Artık beraberliğe razı olma vakti zira beyazın kazancı zorlamak için yapabileceği f4 veya g4 sürüşleri etkili olmuyor ve hatta yeni zayıflıklara yol açacakları için tehlikeli olabilir gibi görünüyor.]

33.♗d2 ♗d6 34.♖bc1 [

Oyuncular beraberlikte anlaştı]

[34.♖bc1 ♔d7 35.♖b1 ♔e6 36.♖bc1 ♔d7 ve üç konum tekrarıyla oyun berabere olacaktı.]

½-½